

Předkládá: Mgr. Jan Mochťák, Česká pirátská strana

Zpracoval(i): Mgr. Jan Mochťák, Česká pirátská strana

Zasedání Zastupitelstva města Prostějova konané dne 22. listopadu 2022

Název materiálu: Realizace podpůrné informační kampaně na zvýšení efektivity poskytované pomoci v souvislosti s inflací a vysokými cenami energií na území města Prostějova

---

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo města Prostějova

ukládá

Radě města Prostějova **zajistit realizaci podpůrné informační kampaně na zvýšení efektivity poskytované pomoci v souvislosti s inflací a vysokými cenami energií** v rámci účelného čerpání dávkové pomoci (finanční i materiální) a využívání poradenských služeb na území města Prostějova.

Podpisy			
Předkladatel	Mgr. Jan Mochťák Česká pirátská strana	10. 11. 2022	
Zpracovatel (é)	Mgr. Jan Mochťák Česká pirátská strana	10.11.2022	

Důvodová zpráva

Aktuální dopady inflace a zvýšených cen energií významným způsobem proměňují strukturu výdajů domácností a posilují rizika přítomnosti chudoby ve společnosti. Stran státu bylo rodinám s nižšími příjmy pomoci jednorázovou částkou 5 000 Kč (přibližně 55% rodin použilo tuto jednorázovou pomoc na úhradu výdajů se začátkem školního roku – školní pomůcky, povinné platby atd.). Dále došlo k úpravám dávkových systémů, aby finanční invence postihla vyšší podíl populace a současně se i zvyšovaly částky dávkových agend. I přesto je zřejmé, že se část populace bude na úrovni obcí a regionů dostávat do poměrně komplikovaných situací hraničících s ohrožením chudobou či přímo uvíznutí v tomto negativním sociálním stavu. V kontextu toho je nezbytné, aby obce (včetně Prostějova) nastavily takový podpůrný systém, která bude dávat příležitosti pro optimální a zdravé řešení situací sociální nejistoty domácností na území města. Je zcela zřejmé, že tento systém musí splňovat tyto aspekty:

- a) informování občanů.
- b) systémovost, synergie, koordinace, řízení a podpora služeb a nástrojů všech dotčených aktérů na území města, včetně významnější podpory služeb preventivního a poradenského odborného charakteru pro řešení vzniklých situací,
- c) konkrétní podpora domácnostem stran města.

Níže popisovaný návrh směřuje **k zajištění bodu A.**

Hrubý odhad potenciálu (orientační pracovní model) poskytnutí/poptávané podpory v území (město cca 43 tis, stratifikace dle výzkumu „Rozdělení chudobou“ viz https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ceska-spolecnost-vyzkum-tridy-kalkulacka_1909171000_zlo#tridy-box:

- **Ohrožená třída 22 % obyvatel ČR** (nižší střední třída, pro kterou jsou typické podprůměrné příjmy a majetky; v Prostějově lze očekávat o něco větší podíl dle interpretace dalších výzkumů = množství vyplácených dávek na počet obyvatel, spíše podprůměrný příjem, rozdíl průměrný příjem VS průměrné ceny nájemného na soukromém trhu s byty atd.) = **v Prostějově cca 9 460 osob (9460/4 (počet osob v domácnosti, především jde o rodiny s dětmi) = 2 300 domácností)**. Tato skupina osob/domácností většinou ještě žádnou dávku nepobírala. Případně jen rodičovský příspěvek. Pro PV je vysoce rizikové zvýšení počtu občanů/domácností, které lze charakterizovat jako „pracující chudobu“ (výdělky ze zaměstnání nejsou dostačivé pro zajištění výdajů). Pro PV signifikantní. Zvláště v kontextu navázání zaměstnání převážně jednostranně – automobil, lehký průmysl, logistika = tedy průmyslové oblasti, kde lze očekávat významnější proměny z hlediska charakteru výroby a kterých se i dotýkají aktuálně nestabilně vysoké ceny energií.
- **Strádající třída 18% obyvatel ČR** (jediná třída, která nedisponuje žádným typem společenského kapitálu (kontakty a vertikální pomoc v rámci sociální sítě), o který by se mohla opřít; o něco častěji jsou to důchodci, ale patří sem i další generace). **V PV cca 7 740 (7740/3 (nižší podíl členů domácnosti, protože se ve větší míře jedná o seniory) = cca 2580 domácností)**. Lze odhadovat, ve vztahu k typu zástavby (soustředění seniorů do panelových sídlišť) a také dlouhodobě nízké nezaměstnanosti, že podíl strádající třídy by měl být o něco nižší než je průměr ČR. Na druhou stranu je důležité připomenout stárnutí populace města = navyšující se podíl počtu seniorů.

Důležitým faktem je skutečnost, že **dávky (nejčastěji jde o příspěvek na bydlení) pobírá jen 1/3 domácností, které na ni má nárok. Tedy 2/3 potenciálně možných příjemců finanční pomoci stran státu tento nástroj nevyužívá, což vede k většímu riziku nedostatku příjmů pro**

zajištění měsíčních výdajů s komplexními dopady na všechny členy domácnosti. Příčiny této situace lze hledat v:

- Neznalosti domácností/občanů o možnosti existující podpory = nepřehlednost celého systému dávkové agendy systému sociální ochrany.
- Vnímané bariéry při administraci žádostí.
- Neznalost a neorientace v nabídce podpůrných služeb, které odborně asistují při zpracování žádosti o dávkovou podporu.
- Příjem dávkové podpory vnímané jako jisté „negativní stigma“.
- Neznalost parametrů - například:
  - lze nárokovat finanční podporu i 3 měsíce zpětně od podání žádosti,
  - od října 2022 je proces zjednodušen,
  - v průběhu podzimu 2022 došlo k razantnímu zvýšení normativních nákladů a tedy ke zvýšení dopláceného rozdílu a zahrnutí většího počtu žadatelů,
  - další navýšení plánováno od 1. 1. 2023.

Kampaň podpory Statutárního města Prostějova pro řešení dopadů inflace a vysokých cen v území města (základní aspekty).

- Předání všech nezbytných informací pro využívání dávkové (finanční, materiální) i nedávkové formy podpory (služby, poradenství atd.).
- Kampaň je postavena současně na šíření informací o dostupnosti expertních služeb státního i nestátního sektoru.
- Spolupráce/podíl lokálních subjektů na nastavení charakteru, obsahu a zacílení celé kampaně.
- Součástí kampaně přímá pobídka/oslovení k využívání dávkové a další pomoci primátorem města či jiným členem nejužšího vedení.
- Kampaň respektuje aktuální situaci, potřebnost a další paralelně existující podpůrné kampaně, které pomáhá funkčně přeměrovávat k potřebným cílovým skupinám.
- Multidisciplinární charakter realizace – spolupráce sociální oblasti se školstvím = jednoduché využití školních komunikačních kanálů pro zaslání informací k rodičům dětí.
- Hodnocení možné duplicity s jinou paralelně běžící informační kampaní je v případě šíření informací k řešení krizových situací bezpředmětné za podmínky, že je do území šířen stejný podložený obsah = parametry čerpání dávek určené zákonem atd.
- Kampaň je sestavena na základě znalostí komunikačního/informačního prostoru v území města Prostějova – využívání vhodných médií, tiskovin, sociálních sítí a dalších distribučních kanálů atd.
- Kampaň je jednotně koordinována z úrovně města, při nastavení systému mapující využívání předávaných informací (*Kde jste se o naši podporu dozvěděl?*). Je tak možné vhodně reagovat na průběžnou zpětnou vazbu.
- Informační kanály a způsoby oslovení jsou přizpůsobeny charakteru/typu cílové skupiny:
  - senioři,
  - domácnosti s dětmi,
  - sólo rodiče,
  - nízkopříjmové skupiny domácnostní atd.

Přínosy a dopady

- **Zvýšení informovanosti o podpoře při řešení rizik chudoby či sociálního vyloučení na území města Prostějova.**
- **Zvýšení kompetencí občanů** pro samostatné řešení vzniklých negativních sociálních situací.
- **Prevence a včasné řešení problémů** prohlubující příjmovou nejistotu a již patrnou materiální nejistotu domácností na území města Prostějova.
- **Podpora pomáhajícím organizacím**, které pro zajištění plošné informovanosti o své činnosti nemají dostatek finančních zdrojů či nedisponují přístupem k vhodným komunikačním kanálům.
- **Podpora efektivnosti a účelnosti celonárodních nástrojů pomoci občanům** = zvýšení počtu čerpání nárokovatelné dávkové pomoci.
- **Účelné čerpání dosažitelných zdrojů národní úrovně pomoci umenšuje nezbytnost individuálních nesystémových a spíše nahodilých vstupů podpory ze strany samosprávy.**